

Gemeente Brummen

Coalitieakkoord 2022-2026

Brummen/Eerbeek, 18 mei 2022

Inleiding

De samenleving verandert, ook in Brummen. Die veranderingen raken ons allemaal. Soms positief en soms minder prettig. De Coronacrisis heeft ons veel geleerd, de samenleving stond op voor elkaar: jongeren deden boodschappen voor ouderen, ondernemers brachten licht in het donker met een maaltijdsdienst voor de kwetsbare mensen in de samenleving. Naast verdriet toonden wij ons allemaal betrokken bij elkaar.

Nu staat Europa in brand en is oorlog dichtbij. De gevolgen daarvan merken we allemaal. De dagelijkse kosten van het leven rijzen de pan uit. We moeten onze huizen isoleren en anders verwarmen, hoe doen we dat en waar betalen we dat van?

Waar betalen we dat van? Dat moet de gemeenteraad zich ook steeds weer afvragen. Financieel staat de gemeente nog echt voor een grote opgave en zijn we er nog niet. Maar met de samenwerking Brummen Robuust hebben we de afgelopen periode inzicht gekregen en werken we nog steeds hard aan financieel herstel.

Maar de gemeente moet ook investeren. De arbeidsmarkt is overspannen en leidt tot vertragende effecten op allerlei terreinen en dus ook voor de inwoners. Om ervoor te zorgen dat wij allemaal prettig kunnen leven, een vangnet hebben als het wat minder gaat, dat er voldoende huizen worden gebouwd, het verkeer veilig blijft en het buitengebied leefbaar voor mens en natuur.

Met dit coalitieakkoord willen we jullie meenemen in onze plannen voor de gemeente de komende 4 jaar. We doen dit onder de volgende hoofdpunten:

Bestuurskracht:	Onverkorte uitvoering van het ontwikkelplan 'Klaar voor de Toekomst' om de bestuurskracht van de gemeente te vergroten om daarmee meer te kunnen betekenen voor de inwoners.
Participatie:	Inwoners in staat stellen vroegtijdig invloed uit te oefenen op het beleid en als gemeentebestuur en organisatie zichtbaar, aanwezig en benaderbaar zijn.
Klimaat/duurzaamheid:	Een stevige inzet om de energietransitie te bevorderen met nadruk op de praktische realisatie van duurzame energiebronnen en energiebesparing.
Eerbeek-Loenen 2030:	Bevorderen van evenwicht tussen economische doelen, wonen en leefbaarheid in de toekomstplannen voor Eerbeek. De gemeente stelt zich hierbij actief op. Komen tot goede invulling van Kerstenterrein, Stationsplein en Burgersterrein.
Centrum Brummen:	De aantrekkelijkheid van het centrum versterken en realisatie van woningbouw.
Wonen:	Realisatie van 900 woningen met nadruk op betaalbare huur en koop om zo inwoners de mogelijkheid te bieden in de eigen gemeente te blijven wonen.
Openbare ruimte:	Een toegankelijke en uitnodigende openbare ruimte met hogere kwaliteit.
Mobiliteit:	Herinrichting van wegen om daarmee de snelheid te beperken, veilige fietsverbindingen.
Leefbaarheid:	Aandacht voor leefbaarheid in brede zin: schone lucht, schoon water, de scholen, gemeenschapscentra en verenigingen.
Sociaal Domein:	Goed preventiebeleid staat centraal. We organiseren en waarborgen dat hulp geboden wordt als dat nodig is. Vroegtijdig hulp aanbieden zodat de problemen niet groter worden.
Vitaliteit	Sport en cultuur ondersteunen vanwege hun waarde en vanwege de maatschappelijke betekenis, de sociale samenhang en vorming.

Als volksvertegenwoordigers zijn we het over heel veel taken eens, laten we daar met elkaar constructief en effectief aan werken. En natuurlijk verschillen we in de raad ook van mening over problemen en oplossingen. Dat is goed, dat hoort er bij als je de hele bevolking met elkaar vertegenwoordigt. Laten we over die verschillen duidelijke debatten voeren binnen de raad en waar nodig tussen raad en college.

Betrokkenheid bij onze lokale democratie is geen vanzelfsprekendheid. Dit is daarom geen dichtgetimmerd akkoord. Zo houden we ruimte voor samenwerking en inbreng van anderen. Samen met onze mederaadsleden, met onze inwoners, ondernemers, organisaties, regiogemeenten en de provincie zetten we de schouders er onder. In vertrouwen verbinden en versterken, doet u mee?

Lokaal Belang
Luuk Tuiten

GroenLinks
Gertie Sloetjes

PvdA
Margo van Enck

D66
Merijn van As

Bestuurskracht

De komende jaren werken we aan het versterken van onze bestuurskracht. Dat doen we met als doel onze taken als zelfstandige gemeente goed uit kunnen voeren. Daarnaast is versterking ook nodig om beter in positie te komen in de opgaven die de aanwezigheid van de papierindustrie in Eerbeek met zich meebrengt. De versterking van de bestuurskracht is onderdeel van de afspraken die we met de Provincie hebben vastgelegd in een bestuursovereenkomst.

De uitvoering van deze bestuurskrachtversterking loopt langs vijf ontwikkelsporen.

1. Politiek-bestuurlijk samenspel
2. De organisatieontwikkeling
3. De aanwezigheid van de papierindustrie
4. Brummen en de regio
5. Draagvlak binnen de gemeente

Deze ontwikkeling overlapt meerdere raadsperioden en loopt tot 2030. De komende raadsperiode staan de doelen, acties en mijlpalen uit fase twee van het ontwikkelplan centraal. We monitoren de uitvoering en bepalen jaarlijks of we nog op koers liggen. Wij vinden versterking van de bestuurskracht zo belangrijk voor alle inwoners, ondernemers, raad en college dat temporisering van het financieel herstel, zonder de einddoelen aan te passen, niet uitgesloten is, mocht dit nodig zijn om de bestuurskrachtversterking financieel mogelijk te maken.

Er zit een grote samenhang tussen de vijf ontwikkelsporen. Als we inzoomen op het politiek-bestuurlijke ontwikkelspoor, dan werken wij in deze raadsperiode aan een constructieve samenwerking in de raad en tussen raad en college en de ambtelijke organisatie. Dat is nodig om als gemeentebestuur gefocust te werken aan de opgaven waar Brummen voor staat; in verbinding met de partners in de kernen en de regio. Onze houding daarbij is een stabiele en open bestuurscultuur met respect en vertrouwen.

In de regionale samenwerking zien we niet alleen een rol voor de ambtelijke samenwerking en vanuit het college. Ook als raadsleden kunnen we de regionale samenwerking meer opzoeken bij gemeentegrens-overstijgende vraagstukken.

Waar zetten we tot 2026 vooral op in?

- Uitvoering van de vijf sporen uit het ontwikkelplan.
- Jaarlijks aan de hand van de monitoring tempo en inzet bepalen.
- Opstellen omgevingsvisie en toekomstvisie.
- Verhogen opkomst bij de verkiezingen in 2026

Participatie

Als gemeente zijn we onderdeel van de lokale samenleving. We willen met inwoners, organisaties, ondernemers en wijk- en dorpsraden bespreken welke opgaven er zijn en welke oplossingen we samen kunnen realiseren. Door (via ontwikkelspoor 5) meer gebiedsgericht te werken, ligt de focus niet op één specifiek onderdeel, maar op de samenhang van opgaven. Zo werken we aan vertrouwen tussen gemeente en samenwerkingspartners. Een opgave hierbij is het bereiken van de stille meerderheid. Als gemeentebestuur is het onze taak om in de wisselwerking en interactie die participatie met zich meebrengt, alle belangen af te wegen, ook de belangen die zich niet (kunnen) laten horen in het proces.

Voor veel bewoners is de gemeente de meest nabije overheid. Voor leefbaarheid vinden we dat ook belangrijk. Bewoners moeten makkelijk 'binnenstappen' en vragen kunnen stellen. In dit opzicht willen we de 1-loket gedachte uit de omgevingswet in Brummen goed vormgeven. Concreet betekent dat een goed contact met, en/of toezicht houden op, andere overheden zoals Provincie en Waterschap en semi-overheden als omgevingsdiensten.

Het vertrouwen in overheden is laag, dat blijkt ondermeer uit de lage opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen. Daar gaat iets mis, want raadsleden, burgemeester, wethouders en ambtenaren werken keihard om juist voor de gemeenschap goede dingen te doen. Daar zou juist veel vertrouwen in moeten zijn.

Dat vertrouwen willen we daarom graag terugwinnen. Dat begint met benaderbaarheid en aanspreekbaar zijn. Wat ons betreft zijn raadsleden, ambtenaren en het college van B&W daarom veel zichtbaarder aanwezig in de samenleving. Dat willen we doen door waar dat kan buiten het gemeentehuis te zijn. Bewoners en ondernemers met vragen of klachten zoeken we het liefst op, in plaats van ze uit te nodigen op het gemeentehuis. We bellen liever dan dat we mailen of brieven schrijven. Raads- en collegevergaderingen kunnen ook in een dorps huis of gemeenschapscentrum plaatsvinden.

Waar zetten we tot 2026 vooral op in?

- Gebiedsgericht werken.
- Interactie met bewoners door duidelijke communicatie en informatievoorziening, eigentijds op begrijpelijke en toegankelijke wijze.
- Het uitproberen van nieuwe manieren van betrekken van inwoners door bijvoorbeeld burgerraden.
- De 1-loket gedachte implementeren.

Klimaat en duurzaamheid

We staan als samenleving voor een grote en urgente opgave op het gebied van Klimaat en Duurzaamheid. Klimaatbeleid, energietransitie, wateropgave, stikstof, biodiversiteit en de landbouwtransitie brengen ingewikkelde opgaven met zich mee die vaak nauw met elkaar samenhangen. Voor de energietransitie is met het Beleidskader Zon en Wind en de RES 1.0 een basis voor ons beleid gelegd. Voor Klimaat en Duurzaamheid in brede zin ligt er een goede basis met het lokale programma Klimaat en Duurzaamheid en met de gebiedsontwikkeling van Waardevol Brummen.

Waar zetten we tot 2026 vooral op in?

- Isoleren en andere maatregelen waardoor de energievraag vermindert, levert de eerste winst. Want wat niet wordt verbruikt, hoeft niet te worden opgewekt. Daarom gaan we vanuit onze voorbeeldfunctie door met verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.
- Waar nodig meedenken bij inwonerinitiatieven vanuit kleine kernen en buurten om eigen opwek te realiseren.
- Terugdringen geluidsoverlast N348 en uitstoot door actieve lobby richting provincie, en waar mogelijk de combinatie met de energietransitie zoeken.
- Bij nieuwe fysieke projecten en actualisering van beleid voor de openbare ruimte biodiversiteit stimuleren. Een voorbeeld hiervan is het beleid voor zonneparken.
- Opstellen van een groenbeleids- en beheersplan.
- “21.000 extra bomen” in de gemeente om bij te dragen aan biodiversiteit, vermindering CO2 en het tegengaan van hittestress, ook bekijken we of er mogelijkheden zijn om de openbare ruimte te ontstennen.
- We blijven een verbindende rol spelen om natuurinclusieve landbouw te bevorderen.
- We houden meer water vast door wadi's en afkoppelmaatregelen, wijkgericht in samenwerking met inwoners en waterschap. We volgen de inspanningen van de papierindustrie om de hoeveelheid afvalwater te verminderen met belangstelling.
- We ondersteunen het streven naar een drinkbare IJssel in 2051. We sporen de papierindustrie en Waterschap aan om te stoppen met de lozing van afvalwater.
- We staan open voor vernieuwende oplossingen die bijdragen aan de energietransitie. We zijn in principe tegen hoge windturbines in onze gemeente, tenzij die nodig zouden zijn om de energiedoelstellingen te halen en dit niet kan met andere en vernieuwende oplossingen.

- Een gebiedsgerichte wamtetransitie waarbij ook sociale problematiek aandacht krijgt. Door een integrale aanpak wekken we vertrouwen op en dat is de basis voor een effectieve aanpak.
- Een toekomstbestendige bestemmingsreserve voor Klimaat en Duurzaamheid.
- Een actieve opstelling naar de Regio in het RES-proces en onderzoek binnen de stedendriehoek of we specifieke expertise (zoals een ecooloog) als gemeenten met elkaar kunnen delen.
- Voortzetten van Waardevol Brummen.
- Inzetten bij de netwerkbeheerder om teruglevering en of opslag te verbeteren.

Eerbeek-Loenen 2030

Sinds 2018 werken de provincie Gelderland, de Industriekern Eerbeek-Loenen (IKEL) en de gemeente Brummen samen aan een toekomstbestendig Eerbeek. In het programma Eerbeek-Loenen 2030 werken we samen aan diverse projecten die effect hebben op de leefbaarheid in de kern Eerbeek, het vestigingsklimaat van het bedrijfsleven en de energietransitie. De wijk- en dorpsraden zijn hierbij actief betrokken. De provincie heeft in de afgelopen jaren een grote personele en financiële inzet georganiseerd om een aantal projecten in het programma te trekken. Ook als gemeente hebben we structureel budget in de begroting opgenomen. Uit het bestuurskrachtonderzoek blijkt dat we nog wel een ontwikkelopgave hebben. We hebben als gemeente afgesproken dat we ons de komende jaren versterken waardoor de provincie de komende jaren kan terugtrekken en meer kan overlaten. Op dit moment ligt een aantal bevoegdheden binnen de projecten bij de provincie. College en raad zetten in op een intensiever overleg met elkaar, zodat de gemeente zich proactief en constructief kan opstellen in de samenwerking door onze eigen agenda te formuleren en deze in het besluitvormingsproces onder de aandacht te brengen.

Het is bekend dat de belangen in Eerbeek regelmatig botsen. Eenvoudige oplossingen die iedereen tevreden stellen zijn er niet. Of het nu gaat om veilig verkeer, wonen, de noodzaak voor de industrie om snel veel duurzamer te worden of diversificatie van de lokale werkgelegenheid: Als gemeente hebben we oog voor de verschillende belangen. De aanwezigheid van de industrie in de nabijheid van woonwijken is een gegeven. Deze industrie met alle bedrijvigheid er omheen brengt werkgelegenheid én brengt overlast met zich mee. Daar moet in evenwicht zijn en blijven. Wat ons betreft zou de industrie weer meer de maatschappelijke rol die zij in het verleden had oppakken. De industrie heeft zich bijvoorbeeld altijd sterk ingespannen om werknemers goede woningen te bieden en voor verenigingen die sport en cultuur mogelijk maken in het dorp. In de huidige tijd blijft de verbinding tussen werken en leefbaarheid onderwerp van gesprek.

In het centrum van Eerbeek hebben lokale ondernemers goede stappen gezet om het heringerichte Stuijvenburchplein tot een levendig centrum te maken voor inwoners en toeristen. Er liggen in en om het centrum nog meer mogelijkheden om de aantrekkelijkheid te vergroten. Deze projecten realiseren we in afstemming met de partners binnen het programma Eerbeek Loenen 2030 . Zo liggen er in de spoorzone kansen voor ontwikkeling van het Burgersterrein, het Kerstenterrein en het Elis Ligtleeplein. De halte van de stoomtrein en de ligging ten opzichte van het centrum en de Veluwe, bieden kansen voor recreatie en toerisme op en rond het Stationsplein.

Waar zetten we tot 2026 op in?

- Versterking van onze bestuurskracht om complexe opgaven goed aan te kunnen.
- Economische belangen en leefbaarheidsbelangen in balans blijven brengen.
- Investerings van de industrie in leefbaarheid en energietransitie duidelijker voor het voetlicht brengen.
- Reductie van de onttrekking van grondwater. De gemeente agendeert met Vitens en partners binnen Eerbeek-Loenen 2030 waaronder het Waterschap, de mogelijkheden van verdere reductie.
- Er voor zorgen dat inwoners vroegtijdig invloed kunnen uitoefenen.
- Realisatie van een goede verkeersontsluiting van en voor de papierindustrie rekening houdend met alle weggebruikers waardoor de verkeersveiligheid verbetert.

- Realisatie van een goede verkeersontsluiting van de papierindustrie waardoor de verkeersveiligheid voor wandelaars en fietsers verbetert.
- Verbetering van de mogelijkheden om vrachtwagens te parkeren en voor chauffeurs om te overnachten.
- Duidelijkheid over de invulling van het Burgersterrein, waarbij we binnen de samenwerkingsafspraken met de provincie ook woningbouw willen realiseren en ruimte willen bieden voor vestiging of uitbreiding van lokale ondernemers.
- Voortvarend doorgaan met centrum-investeringen zoals de herinrichting van De Wasacker.
- Keuze maken over de invulling van het Kerstenterrein en uitvoering mogelijk maken.
- Een ontwikkeling van de stationsomgeving die bijdraagt aan werkgelegenheid door recreatie en toerisme.
- We willen dat Eerbeek een nieuwe toegang van de Veluwe wordt.

Centrum Brummen

In de kern Brummen streven we naar een dorpscentrum met wonen, recreëren, winkels en ontmoeting. Een klein kernwinkelgebied met parkeren in de nabijheid van de voorzieningen. De kern heeft veel beeldbepalend groen, dat willen we in het centrumgebied versterken als bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit, en een lommerrijke omgeving levert een belangrijke bijdrage aan de klimaatdoelstellingen. De aanwezigheid van een NS-station draagt in grote mate bij aan de woonkwaliteit van de kern.

Waar zetten we tot 2026 vooral op in?

- Voortvarende uitvoering van het Plan van Aanpak Kern Brummen uit 2020, waaronder:
- Woningbouw voor 1- en 2 persoonshuishoudens die qua uiterlijke verschijningsvorm en haar bewoners bijdraagt aan een levendig dorpscentrum.
- Woningbouw om te voorzien in de woningbehoefte en bij te dragen aan een levendig dorpscentrum.
- Stimuleren van verblijfsrecreatie voor meer dynamiek en economische draagvlak.
- Overleg met partijen om te komen tot meer voorzieningen rond het NS-station.
- Een aantrekkelijke, duurzame inrichting van de openbare ruimte die bijdraagt aan de groene toeristische verbindingzone tussen de Veluwe en de veerpont.
- Uitvoering geven aan de plannen voor het Graaf van Limburg Stirumplein.

Wonen

De gemeente Brummen is een fijne gemeente om in te wonen. De ligging tussen Veluwe en IJssel, de dorpskernen, het landschap en de mensen maken dat mensen hier graag willen blijven wonen of willen terugkeren na verblijf elders in het land. De druk op de woningmarkt in onze regio is hoog en daarom is door de regiogemeenten afgesproken om tot 2030 20.000 woningen te bouwen. Voor onze gemeente betekent dat een opgave om in dit decennium 900 woningen toe te voegen. Met de toevoeging van deze 900 woningen dragen we een steentje bij aan een woningmarkt die de mogelijkheid biedt aan onze inwoners om binnen de gemeente te blijven wonen. Omdat de mogelijkheden om invloed uit te oefenen op de bestaande woningmarkt klein zijn, moet elke nieuwe woning raak zijn en toekomstgericht. De woningen dragen bij aan de vitaliteit van onze kernen, zo willen we bijvoorbeeld de kern Brummen laten groeien naar 10.000 inwoners.

Waar zetten we tot 2026 vooral op in?

- Planologische mogelijkheden bieden om tot 2030 900 woningen toe te voegen aan onze woningmarkt.
- Planvorming voor woningbouw tot 2040, rekening houdend met bevolkingsopbouw en woonbehoefte.
- Plaatselijke (economische en sociale) binding opnemen in de huisvestingsverordening.
- Sturen op de bouwopgave zodat zestig procent van de 900 woningen valt in de categorieën: betaalbare koop, betaalbare huur en woningen onder de huurtoeslaggrens.

- Woningbouw in de kernen en daarbuiten als het passend is in het landschap.
- We onderzoeken of vanwege inbreidingsvoorkeur en sociale woonopgave een bepaalde mate van hoogbouw wenselijk is.
- Bij toevoegingen in de kernen rekening houden met een goede groene inpassing voor flora en fauna.
- In de woningbouwprogrammering zorgen voor een gevarieerd woningaanbod met speciale aandacht voor één- en tweepersoonshuishoudens.
- Circulariteit, klimaatbestendigheid en energieneutraliteit staan centraal bij nieuwbouw en renovatie. Waar mogelijk stellen we verplichtende voorwaarden.
- Tijdelijke woonvormen, coöperatief bouwen en tiny-houses makkelijker mogelijk maken.
- Inspelen op functieveranderingen van gebouwen, ook in het buitengebied.
- Zorgen voor een nieuwe Nota Ruimtelijke kwaliteit om particuliere initiatieven goed op weg te helpen wat betreft welstandseisen.
- Samenwerking zoeken in de regio op het gebied van landschapsarchitectuur en stedenbouw.
- Actualisatie van de nota Grondbeleid met een inzet op een actiever grondbeleid.

Openbare Ruimte

De openbare ruimte is een visitekaartje van onze gemeente. We willen de openbare ruimte zo inrichten en onderhouden dat deze uitnodigt tot wandelen, fietsen, sporten en ontmoeten voor iedereen met en zonder beperking. De bereikbaarheid voor wandelaars en fietsers van winkels, scholen en maatschappelijke voorzieningen heeft absolute prioriteit. De inrichting en het onderhouden van het openbaar groen is belangrijk om de negatieve effecten van klimaatverandering te verminderen. Goed beheer van de openbare ruimte vinden we een kerntaak van de gemeente, maar we sluiten particuliere initiatieven om beheer over te nemen niet uit.

Waar zetten we tot 2026 vooral op in?

- Kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte, we onderzoeken waar kwaliteitsniveau A haalbaar is.
- Goede regie op de uitvoering, zodat snel wordt ingespeeld op klachten en meldingen.
- Inrichting en beheer van openbare ruimte in als instrument om de biodiversiteit te vergroten, hittestress te verminderen en piekbuien op te kunnen vangen.

Mobiliteit

Een goede inrichting en goed onderhoud van onze infrastructuur draagt bij aan allerlei doelstellingen zoals veiligheid, klimaatbeleid en gezondheid. Het Verkeerscirculatieplan in Eerbeek en een actueel gemeentelijk verkeers- en vervoersplan voor de hele gemeente gaat inzicht geven in de gewenste infrastructuur voor alle verkeersstromen.

Waar zetten we tot 2026 vooral op in?

- Actualisatie van het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan.
- Opstellen investeringsplan voor grootschalige herinrichtingen.
- Wegen zodanig inrichten dat een veilige snelheid wordt afgedwongen.
- Veilige fietsverbindingen van Eerbeek naar Zutphen, Dieren en Apeldoorn.
- Goede en logische doorgaande routes creëren zodat automobilititeit in het buitengebied beperkt wordt tot bestemmingsverkeer.
- Verlaging van de snelheid langs het Apeldoorns kanaal naar 60 km per uur.
- Verbetering en uitbreiding van het aantal fiets- en wandelroutes.
- Lobby richting provincie voor behoud en verbetering van het openbaar vervoer.
- Lobby richting provincie voor geluids- en uitstootreducerende maatregelen op de N348

- Het toevoegen van meer openbare laadpalen en bandenpompen in de openbare ruimte.

Leefbaarheid

Het leven in onze gemeente is goed en dat willen we graag zo houden. En op sommige plekken en terreinen kunnen de omstandigheden verbeteren. Dingen die het dagelijks leven fijn maken zijn bijvoorbeeld schone lucht, schoon water, nabijheid van scholen, winkels en sportfaciliteiten. Maar ook cultuur, een gevoel van veiligheid en vriendelijkheid. Mensen die een praatje maken, mooie bloemen en planten, goed openbaar vervoer, wandelpaden en een leuke eetgelegenheid. Kortom, leefbaarheid uit zich in allerlei vormen en wordt door elke inwoner weer anders ervaren. We willen niet alleen vanuit particulier belang denken, en niet alleen vanuit economisch of financieel belang. We willen leefbaarheidsaspecten altijd meewegen in wat we als gemeente doen en laten.

Waar zetten we tot 2026 vooral op in?

- We gebruiken de leefbaarheidsmeter om te zien waar aandachtspunten liggen.
- Behoud van scholen, met name in de kleine kernen, mits de onderwijskwaliteit is gewaarborgd
- Goede buurtbusverbindingen
- Versterken van ontmoetingspunten zoals dorps- en gemeenschapshuizen

Sociaal Domein

Als gemeente zorgen we voor passende zorg en ondersteuning voor inwoners die dat nodig hebben. Niet meer en niet minder. Dat kunnen we alleen waarmaken als we zorgvuldig omgaan met aanvragen voor ondersteuning. We zijn ons ervan bewust dat de krimp op de arbeidsmarkt er een extra opgave komt om zekerheid van het bieden van zorg te waarborgen. Als iemand er zelf en met hulp van de omgeving niet uitkomt, dan is er een vangnet. Dit betekent dat we een goede balans nodig hebben tussen strenge richtlijnen enerzijds en de menselijke maat anderzijds. Onder andere bij de Participatiewet willen we onderzoeken of het beleid voldoende ruimte laat aan medewerkers om de menselijke maat te kunnen hanteren in de uitvoering.

Daarom treffen we maatregelen die helpen voorkomen dat inwoners een beroep hoeven te doen op ondersteuning. Om preventief beleid te stimuleren onderzoeken we ook of andere werkwijzen zoals populatiebesteding kunnen bijdragen aan vermindering van kostbare maatwerktrajecten. In dit streven naar tijdiger en effectiever signaleren en naar algemener en laagdrempeliger aanbod zoeken we samenwerking in de regio, in lijn met spoor vier van het ontwikkelplan Bestuurskracht.

Vangnet en voorkómen zijn geen nieuwe uitgangspunten. Het onderzoeksrapport 'naar een evenwichtig sociaal domein' uit 2020 bevat goede bouwstenen om een evenwichtig beleid te voeren met de juiste zorg en ondersteuning en een beheersbare kostenstijging. Deze koers zetten we dan ook door in de komende jaren. Het solide en sociale vangnet dat we hebben in Brummen met een minimabeleid dat uitgaat van diverse doelgroepen handhaven we. Hierbij hoort ook een effectieve schuldhulpverlening. Zeker gezien de grote opgave mede door hoge inflatie en energiekosten waardoor de armoede toe zal nemen.

We zien veel samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen, bijvoorbeeld huiswerkbegeleiding van jongeren combineren met sporten, met het leren omgaan met geld, met gezonde voeding, met samenwerken en inzet voor anderen. Kortom, als onderwijs, sportverenigingen en de Stichting Welzijn Brummen samenwerken in het aanbod. Of als inwoners samenwerken aan de energietransitie, de inrichting van hun straat, de integratie van nieuwkomers. Kortom, als het samenleven wordt versterkt door buurtwerk en een gebiedsgerichte aanpak. In dit licht streven we bij de decentralisatie van Beschermd Wonen naar het versterken van de lokale structuur.

Waar zetten we tot 2026 vooral op in?

- Verdere uitvoering van de bouwstenen uit het rapport 'naar een evenwichtig sociaal domein'.
- Risico op toekomstige armoede verkleinen door integraal preventief beleid.

- Aanpak van energie-armoede door bijvoorbeeld inwoners te faciliteren bij het verduurzamen en terugdringen van energiegebruik.
- Inwoners effectief blijven ondersteunen via minimabeleid en schulphulpverlening.
- Alert blijven op juiste besteding van de middelen voor Jeugd en WMO, monitoring om ondoelmatige besteding in het sociaal domein voorkomen.
- Aandacht voor het waar mogelijk voorkómen van opnames in gesloten jeugdzorg.
- Versterking jongerenwerk in de gemeente met bijzondere aandacht voor een plek in de kern Eerbeek.
- Versterking sociale netwerken in wijken door buurtwerk met een integrale aanpak. In lijn met spoor vijf van het ontwikkelplan inzetten op gebiedsgericht beleid waarin armoede, gezondheid en energietransitie in samenhang aandacht krijgen.
- Onderzoeken of het uitvoeringsbeleid van de Participatiewet aanpassing behoeft.
- Onderzoek naar samenwerking in de regio op het gebied van de hervormingsagenda Jeugd en naar andere werkwijzen zoals populatiebekostiging.
- Zorg In Natura (ZIN) en het Persoonsgebonden budget (PGB) inzetten als gelijkwaardige ondersteuningsinstrumenten.

Vitaliteit van de samenleving door sport en cultuur

We hebben in onze gemeente een sterke samenleving waarin mensen elkaar kennen en bereid zijn om de handen uit de mouwen te steken. Waar men elkaar treft om samen te genieten van hobby's, van kunst en cultuur en om te sporten. Sport en cultuur bieden een ontmoetingsplek voor jong en oud. In een vereniging leer je samenwerken, leiding geven, klussen klaren en meningsverschillen oplossen. Een bloeiend verenigingsleven draagt daarmee bij aan vorming en een sterke samenleving.

Het zou mooi zijn als verenigingsaccommodaties ook worden gebruikt voor bijvoorbeeld jeugdwerk of andere maatschappelijke functies. Multifunctioneel gebruik maakt de accommodaties waardevoller voor de vereniging en voor de samenleving.

Bewegen is gezond, zowel in fysiek als in mentaal opzicht. Sport en beweging is voor veel mensen een sociaal moment om vrienden en bekenden te treffen. En bewegen is onderdeel van een gezonde leefstijl waardoor de kans om gezond oud te worden toeneemt. Om bewegen en ontmoeting mogelijk te maken vinden we het belangrijk dat verschillende sportvoorzieningen in gemeente beschikbaar zijn en de openbare ruimte die uitnodigt om te bewegen. We willen dat de gemeentelijke sportaccommodaties laagdrempelig zijn zodat inwoners zo min mogelijk worden gehinderd door financiële, fysieke of sociale drempels om mee te doen.

We onderscheiden gemeentelijke en niet-gemeentelijke accommodaties. Sportscholen, tennisbanen en een golfbaan zijn voorbeelden van fantastische voorzieningen waar we als gemeente geen eigenaar van zijn en geen financiële relatie mee hebben. Daarnaast hebben we sportaccommodaties in eigendom zoals voetbalvelden, een mountainbike-terrein, een kynologenterrein, sporthallen en -zalen en een binnenzwembad. Ons sportbeleid richt zich op de individuele sporter en op de sportaccommodaties die we in eigendom hebben.

Cultuur is een grondlaag in onze samenleving. Onze cultuur is gevormd doordat deze eeuwenlang van generatie op generatie is doorgegeven en telkens is verrijkt met accenten uit de betreffende periode. Met telkens nieuwe invloeden en impulsen. Cultuur maakt hoe we samenleven in onze gemeente. De bibliotheken in Eerbeek en Brummen vinden we horen bij onze basale voorzieningen die we willen behouden in onze gemeente.

Waar zetten we tot 2026 op in?

- Cultuur is een beleving én een middel binnen het sociaal domein om sociale cohesie te behouden en te bevorderen.
- Opstellen cultuurvisie.

- Een duidelijk en geharmoniseerd tarievenbeleid voor de gemeentelijke sportvoorzieningen.
- Instandhouden van de gemeentelijke sportaccommodaties waaronder het zwembad.
- Een keuze in de optimale beheervorm van gemeentelijke sportaccommodaties vanuit de visie van laagdrempeligheid, nabijheid en toegankelijkheid. Omdat we optimaal met publiek geld willen omgaan wegen we de veranderende belastingwetgeving daarin mee.

Financiën

In heel Nederland staan de gemeentelijke financiën onder druk. Op het moment van schrijven van dit coalitieakkoord is nog onduidelijk hoe de rijksoverheid omgaat met de gemeentelijke financiering vanaf 2026. Wereldwijde ontwikkelingen zoals de pandemie, grondstoffentekorten en inflatie maken dat het prijspeil stijgt en koopkracht afneemt. Op dit moment is naast een tekort aan grondstoffen ook een tekort aan personeel. De gemeentelijke organisatie heeft hiermee ook te maken en de komende jaren zal het zaak blijven om keuzes te maken tussen ambities, inkomsten en uitgaven.

De raad heeft de afgelopen jaren de gemeentelijke financiële positie versterkt door bij diverse budgetten de basis op orde te brengen, onrealistische taakstellingen te schrappen, de inkomsten te verhogen en een herstelplan in te richten voor het weerstandsvermogen. Het beleid om te groeien naar een sterkere financiële positie zetten we door in de komende periode. Dat betekent dat niet alle wensen meteen uitgevoerd kunnen worden, dat niet alles tegelijkertijd kan en dat we als raad jaarlijks blijven afwegen wat voor onze gemeente de meeste prioriteit heeft. Passend in de financiële strategie die voor het ontwikkelplan is opgesteld willen we bij de jaarstukken 2021 een extra toevoeging doen aan de algemene reserve om zo het spaarplan een boost te geven. Daarmee kunnen we structurele begrotingsruimte vrijspelen. Het versterken van de bestuurskracht vinden we zo urgent dat mocht dat nodig zijn, we niet bij voorbaat uitsluiten dat we moeten temporiseren binnen de kaders van het financieel herstelplan.

Wij stellen aan de raad voor om vier wethouders in het college te benoemen. Gelet op de afspraken over het versterken van de bestuurskracht, de ambitie om daaraan in deze raadsperiode om een stevige invulling te geven, de noodzaak tot betere regionale samenwerking en zichtbare verbinding met onze inwoners achten we extra tijd en inzet van het college noodzakelijk. Daarom stellen we voor om vier wethouders te benoemen, elk voor 0,90 fte.

Voorlopige portefeuilleverdeling

Als fractievoorzitters van de vier coalitiepartijen gaan we niet over de portefeuilleverdeling binnen het college. Desalniettemin hebben we wel bepaalde voorkeuren. Om daar transparant in te zijn geven we hieronder alvast ons beeld, uiteraard onder voorbehoud van besluitvorming hierover in het college.

Wethouder voorgedragen door Lokaal Belang:

Financiën / Grondexploitaties / Openbare Ruimte / Afval, circulariteit / Economische Zaken / Recreatie & Toerisme / Centrumplan Brummen (m.u.v. aspecten Ruimtelijke Ordening) / wijkwethouder Centrum Brummen

Wethouder voorgedragen door GroenLinks:

Ruimtelijke Ordening / Omgevingswet / Mobiliteit / Biodiversiteit / Duurzaamheid & Klimaat / wijkwethouder Leuvenheim

Wethouder voorgedragen door PvdA:

Participatie en inkomensondersteuning / Eerbeek Loenen 2030, Ruimte voor Eerbeek (m.u.v. aspecten Ruimtelijke Ordening) / Personeelsbeleid / ICT / Cultuur / Sport / wijkwethouder Eerbeek

Wethouder voorgedragen door D66:

Onderwijs / Jeugd / Wonen / Gezondheidszorg / WMO / wijkwethouder kleine kernen.